

TURUNSEUDUN OIKEUSAPUTOIMISTO

Yliopistonkatu 12 a
20100 TURKU

Sisäasiainministeriö
Maahanmuutto-osasto
PL 26
00023 VALTIONEUVOSTO

Jakelu:
maahanmuutto-osasto@intermin.fi
hare@intermin.fi

Viite: lausuntopyyntö SM002:00/2011

Kansainvälistä suojelua hakevalle annettava oikeudellinen neuvonta ja oikeusapu

Lausunnon antaja: Oikeusaputoimenjohtaja Marja-Leena Levänen
Turun oikeusapupiiri

Lausunto: Ohjausryhmän suositukset ovat kannatettavia.

Yleinen oikeudellinen neuvonta turvapaikan hakijoille annettaisiin edelleenkin vastaanottokeskusten kautta järjestettynä.

Yksilöllisen oikeusavun järjestäminen siirrettäisiin kokonaisuudessaan oikeusapulain mukaisen oikeusapujärjestelmän piiriin.

Julkisille oikeusavustajille turvapaikan hakijoiden ja oleskelulupaa hakevien asiat ovat tuttuja siltä osin, että teemme paljon valituksia maahanmuuttoviraston päätöksistä hallinto-oikeuksille. Samoin teemme hakijoiden puolesta jo asian käsittelyn aikaisemmassa vaiheessa kirjelmiä maahanmuuttovirastolle. Kuten selvityksessäkin todetaan, samalla henkilöllä saattaa olla rinnakkain vireillä turvapaikkahakemus ja oleskelulupahakemus.

Oikeusaputoimistot ovat antaneet oikeusapupäätöksiä yksityisille avustajille vuodesta 2002 lukien. Vuonna 2010 oikeusapupäätösten hakeminen ja tekeminen yksityisille avustajille siirtyi sähköiseen järjestelmään, oikeusapupäätösten tekeminen keskitettiin noin 20 oikeusaputoimistoon. Tässä yhteydessä nousi esille tarve luoda valtakunnallisesti yhtenäisiä käytäntöjä oikeusavun myöntämisessä. Tätä varten asetettiin oikeusministeriön työryhmä, joka on käsitellyt myöskin turvapaikan hakijoille annettavaa oikeusapua, kuultiin asiantuntijoita ja koottiin hallinto-oikeuksien ratkaisuja oikeusapupäätöksistä tehtyihin valituksiin. Hallinto-oikeudet ovat todenneet, että ulkomaalaislain 9 § 2 momentin mukaan hallintoasiaa käsiteltäessä ulkomaalaiselle määrättyä avustajana voi toimia myös muu lakimieskoulutuksen saanut henkilö kuin julkinen oikeusavustaja. Esimerkiksi Turun hallinto-oikeus on rajannut niin, että turva-

paikkamenettelyyn on katsottu tarvittavan yksilöllistä oikeusapu kymmenen tuntia, Helsingin hallinto-oikeus puolestaan on myöntänyt tuntimäärältään rajoittamattoman oikeusavun. Huomattakoon kuitenkin, että oikeusaputoimisto tarkastaa ja hyväksyy avustajan laskun.

Koska on olemassa lailla säädelty ja valvottu oikeusapujärjestelmä, mitä kautta yksityisten avustajien muutkin oikeusapupäätökset tehdään, kannatan yksilöllisen oikeusavun järjestämisen siirtämistä kokonaisuudessaan oikeusapujärjestelmän piiriin. Tämä edellyttää tietenkin riittävää rahoitusta sekä riittävien resurssien varmistamista oikeusapupäätösten tekemiseen.

Turussa 29. huhtikuuta 2011

Marja-Leena Levänen
johtava julkinen oikeusavustaja